

Minden erőlködés kárba vész, ha harisnyádért nem Sipos-hoz mész! Cluj, Reg. Ferdinand-ut 8. szám.

„nisztériuma“ nevet kapta. Hangsúlyozzák, hogy a kormányt a felelősségérzet terrorja és a lakosságnak a forradalomtól való félelme hozta létre. Alkotni csak pénzügyi téren lesz képes ez a kormány, mert Poincaré a német politikában sovinszta, míg az orosz politikában cári gondolkodó u. Ezzel szemben Briand a francia politika exponense, Herriot pedig a pacifizmus és az oroszokkal való megegyezés híve.

Poincaré az elzárt vallási tradíciók híve, az autonómia szószólója, Herriot pedig a laikus irányít képviseli és a terománok beolvasását akarja. Briand el akarta fogadni Caillaux tanácsára a washingtoni adósságrendezési egyezményt, hogy külföldi segítséggel szánja a frankot, míg Herriot és Poincaré az egyezmény ellen vannak, de azért külön-külön mégis ellentétes álláspontot képviselnek.

Egyes jobboldali lapok szemére hányják Poincarének, hogy Herriot-t, Franciaország egyik legnépszerűlenebb emberét és Páulévét bevette a kormányba. A lapok szerint a kor-

mány ügyvédekéből és tanárokból áll, míg a gazdasági tényezők, főleg az ifjú erők hiányoznak belőle.

A miniszterek között hat ügyvéd, négy tanár, két újságíró és egy orvos van. A baloldali tréfakormányt nevezi a Poincaré kabinetet.

A „Volonté“ című lap a következőket írja: „Poincaré asztala körül olyanok ülnek, akik alig várják, hogy véget érjen a kedves társaság. A „Quotidian“ szerint inkább bábeli toronyról lehet beszélni, mint komoly kormányról. A „Paris Soir“ értesülése szerint a felhatalmazások kérdésében és hasonló messzebbmenő kérdésekben az új kormány követelésekkel áll a parlament elé, de nem kér messzebbmenő felhatalmazást.“

Kedden mutatkozik be a kormány

Kedden délelőtt, a kamara megnyitása előtt minisztertanács lesz, amelyen végleg megszövegezik a parlament elé terjeszthető új javaslatokat. Poincaré — hír szerint — minden interpellációt visszautasít és csak előterjesztéseinek összességére hajlandó a szavazást elrendelni. A kormány meg van győződve arról, hogy pénzügyi tervét két héten belül keresztülviszi, úgy, hogy a kamara augusztus 10-én megkezdheti nyári szabadságát.

Izgalmas jelenetek a frankpánik napjaiból

Az üzletek kirakataiból az utolsó napokban bevonták az összes ártáblákat és ma már a hivatalos árak szerint semmit nem szolgálnak ki. A kereskedők legnagyobb része házhöz küldi az árucikket, természetesen csak jó családokhoz, akik nagy pénzeket tudnak érteik fizetni. Az elővárosokban pénteken borzalmas jelenetek játszódtak a péküzletek előtt. A pékek azt hitték ugyanis, hogy a frank esése következtében a kormány fel fogja emelni a hivatalos kenyérrátát, de minthogy ez nem történt meg, csupán kevés kenyéret sütöttek és így a közönséget nem tudták kiszolgálni. A régi vevők is kénytelenek voltak ennél fogva üres kézzel hazamenni.

Vasárnap óta tizenhét öngyilkosság történt a francia fővárosban. A Qui d'Ossaynál egy asszony három kis gyermekkel a Szajnába ugrott. Mint utólag megállapították, az öngyilkos nő egy magasrangú, rokkant tiszt felesége volt, akinek ötszáz frankból kellett eltartania családját. Neully elővárosban pedig egy öreg pár két idősebb leányával együtt gázzal mérgezte magát. Bucsuvelükben azt írják, hogy három hét óta nem jutottak táplálékhoz és csak teán és kenyeren éltek. A boulevardokat ellepték a koldusok. A vásároszarnokokban is izgalmas jelenetek játszódnak le. A husárakat napjában kétszer-háromszor is emelik.

Egészen lehetetlen helyzetbe jutottak az állami hivatalnokok és a fixfizetéses emberek. A vasutasok csak a legnagyobb erőszakkal tudták kivívni, hogy szombat este megkapják fizetésüket és hogy egy kis pódéket kapjanak. Ha ez nem történt volna meg, vasárnap már nem közlekedtek volna a vonatok Franciaországban. Rendkívül súlyos helyzetben vannak az egyetemi tanárok, akiknek havi nyolcszáz frankból kell kijönniök. A nyugdíjasok pedig száz-hatszáz frankból kell, hogy megtalálják számításukat.

Bargains! Bargains!

Egészen különös jellegzetességet ad a francia fővárosnak ez, hogy az idegeneket „bargains“ felkiáltással csábítják a vásárlásra. A bargains azt jelenti, hogy okazzió árban, vagyis kiárusítási árban adják oda az árut. Angolok és amerikaiak ezrei kószálnak a Szajna partján és a különböző mellékutcákon, hogy különféle antikvitásokat, könyveket, szőnyeget, fölárasokat, ezüsttárgyakat és selymeket szedjenek össze dollárért és fontért, amelyekre Páris népe soha nem volt úgy kiéheszve, mint most.

Nagy tumultus uralkodik a különböző nagy áruházak, a Bon Marche, a Louvre és a Printemps előtt is, amelyeknek erkélyéről egy kiáltó óránként tudatja egy trombitán keresztül a közönséggel, hogy ez és ez az áru már kifogyott, vagy hogy ez most már ennyivel többé kerül. A Rue de Rivolin és a Rue de Paixen a legtöbb üzlet bezárt.

Valóságos vándorlás indult meg a vidékre. Az állomásokon valósággal megrohánják a

Lyonba és a tengerparti városok felé vivő vonatokat. Mindenüvé vásárlási szándékkal utaznak, húst, tojást, gabonát és szárnyasokat akarnak összevásárolni, hogy így biztosítsák magukat a meglepetések ellen. Valóságos tolongás uralkodik a zálogházakban is. A szegények, akiknek már alig van pénzüik, amivel a magas árakat megfizethetnék, utolsó ingóságukat hordják a zálogházakba. Ugyanitt a spekulánsok egész tömege várakozik, hogy olcsó pénzen hozzájusson az eladásra kerülő értéktárgyakhoz. Sokan ezüstöket és egyéb értéktárgyakat vesznek, amit aztán külföldieknek adnak tovább. A Riviera felé valóságos vándorlás van. A vasút soha sem volt olyan olosó, mint most. Nizzába alig pár száz frankkal le lehet utazni.

Tömegek vannak a mulatóhelyek

Tömegek vannak az éjjeli mulatóhelyek is. Négerek, arabok, angolok, amerikaiak, spanyolok, portugálok, indiaiak és mindenféle egyéb nemzetiségűek árasztják el a lokálokat, amelyekben valósággal repülnek az idegen bankjegyek. A zenészek egyetlen éjszaka alatt többet keresnek, mint akadémiások és orvosok egy egész esztendőben. Az erkölcsök rohamosan romlanak. A mulatóhelyeken külön kis fülkék alakultak, amelyekben delikatesz mutatóványokat lehet látni. A táncosnők egész serege tobzódik itt, akik Anita Berbert megszégyenítő meztelenséggel és szemérmertlenséggel lejtik táncukat. Az összes gyarmatok gazdag pasái és bejei betódultak Párisba, hogy a nagyszerű okazziót kihasználják. A francia főváros valóban nem egyéb ma, mint egy végkiárusítási hely, ahol mindent olcsón mérnek és ahol mindenek gyorsan tul akarnak adni.

A párisi utca ma is még megrohmozta az idegeneket szállító autobuszokat, mert az egyik kocsi ablakára egy amerikai százszáz frankos bankjegyet ragasztott. A párisi élet megdrágulásáért az amerikaiakat teszik felelőssé.

A kezek, lábak és a hónalj

erős és kellemetlen izzadása ellen a

Rapidol

izzadság elleni szer azonnal használ.

Italta kellemes, használata kényelmes.

Egy üveg ára 45.- lej.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Pótlán szálítja utánvétellel, díjmentesen (1 üveg ár. 50 - lej, 2 üveg 90 - lej, 3 üveg 130 lej.)

FARMAX Braşov,

Postafiók 53 - Vezárképví élet; amphora Rt. Brassó

* A „Tungsram“ izzólámpák takarékos áramfogyasztása, jó világítás mellett csökkenti a havi kiadásokat.

A „báró“

— Kemény Gyula halálára —

Meghalt a báró. Lehát te is leszállottál öreg Kemény báró, a ösbőlény, le a fekete agyagba, amelyből vétettel és a hová minden élő lekerül egykoron, ha ugyan nem általánosítják — ami ideálod volt — majd valamikor a krematóriumot, hogy az ember jajgató sorsával együtt ne a rothadó enyészethez adassék át, hanem tüzben, fehér porrá hamvadva jusson ki a nagy Természetre. Vihar vigye tenger örvényébe, vagy ösrdők ingoványaiba, szálljon föl éteri magasságokba és hulljon le pompfűz földekre és ébresszen termőmagot, virágot, zöld pázsitot új emberi és állati sarjak — isten teremtményei — tüvére.

Nem dörmögsz többé, nem husitod öblös hangoddal a falakat. Vége. A minden élők utja végére jutottál és ime messze tőled, egy magányos baráó od meggyújtja Neked kegyeletis tiszteletadással, az emlékezet mécsését.

Kemény Gyula felévszázadnál is tovább volt újságíró, ami egymagában jelenti, hogy ősi erővel buzogtak benne az energiák, amikkel e pálya kétségbeejtő zaklatottságait egy mosollyal, vagy kéromkodással tudta elhessegetni. Rendkívüli volt már a fizikumában. Roppant termetű (ő maga mondta, mert Pesten alig volt valaki, aki fiatal korára visszaemlékezett volna) már fiatalon meghajlott. Az ősi ember fajok idetévedt példánya volt, hasonlatosság nélkül való. Évtizedek óta a betüvetés munkája erősen csökkentette látóerejét, az utóán két lépésről nem ismerte meg legközelebbi embereit, mégsem használt szemüveget, ahhoz a rengeteg munkához, amivel többet produkált, mint öt dolgozó író és újságíró együttvéve.

Már régen az észrevétlen zsurnalisztikai kenyérmunkákat robotját róta, amikor hirtelen kegyeibe vette a hírnév és oldala mellett maradt mindvégig. Akkor volt ez, amikor a bágyadt, esőndes Budának negy szencziója akadt. Egy gazdag, fiatal hentesmester titokzatos körülmények között hirtelen meghalt. Ezer verzió keringett a halál körülményei körül és sem a szimatos sajtó, sem a nagyképi rendőrség nem tudta meg a való igazat. Tetemnézőbe vitték a halottat, boncolták, nyomozták, de pozitívumot nem tudtak kihozni, amittől lehültek volna a fátótt fantáziák.

Kemény Gyula kihozta.

A temetésen ott maradt az utolsó kapavágásig és amikor a gyászolók már hazaszéledtek és csak az elhunyt egyik fivére maradt ott, Kemény Gyula levette magát a sirdombra és csukló, keszergő panaszal jajgatott: — Egyetlen, drága barátom, miért, hogy így kelljen tőled búcsuznom.

Részvételtjes csodálkozással nézte az elhunyt testvére ezt a jelenetet, majd fölemelte a siránkozót és karján kísérte ki a sirkertből.

Künn Keménynek már nem kellett érdeklődnie a titokzatos haláleset fölött, mert a testvér a jóbarátának szives hajlandóságából is emondotta a halál előzményeit, a Pest-Buda által mohón várt szenzációt, hogy tudatillik a szerencsétlen hentesmester egy családi hagyaték föötti perpatvar áldozata lett. Ő székülnözött a legidősebb fivérével, a vérmes két ember egymásnak rohant, az idősebbik már fejogatta a fiatalabbat, de hirtelen abbahegyta, mert véröntötte el a másik arcát és pillanatok alatt megszűnt a szive dobogni. A doktorok csak szívzélhűdést állapíthattak meg, pedig testvérgyilkos ág történt, de a hatóságokat nem ártották bele ebbe a dologba, a büntetés ugysem támaszthatta volna föl szegényt.

Azonban Kemény Gyula már másnap föltámasztotta az esetet. Rikítón, a szenzációkra falánk közönség izlésének megfelelően írta le gazdag fantáziájának stíneivel az összeveszés jelenetét. A hatóságok a tudósítás nyomán most már az ország közvéleményének ellenőrzése mellett nyomoztak, letartóztatták a fivért, a lapok hetekig éltek az esetből és Kemény Gyula nagy fiu lett. Riporterri jőhírét sietett igaz képességének megfelelő téren, a regényírás körül kiaknázni és a budai testvérharc motívumaitól, „Die Hexe vom Rosenhügel“ címen olyan újságregényt írt, amelyet a kiadó egy év múltán sem fejeztetett volna be, ha közbe nem

jön egy másik új regényt le. Mert val regényírásra. császárné és Sándor szerb tatása történe rak, aki nem latot („Majd tudósítási el e témák reg nagy időre sem lépett ujságotvára bizony több Olyan lapok amelynek Ho „Budapesti a „Nemes Pol Fleischmann Hertka Nelp ger féle „Bud alatt egy id amiket napi „késztetés“ iránt megker

1916 nov Ferencz József már leült és meiről nagy blatt“ b. U elronta a do lom és Gyula Józsefett gá rök körül. A rensé lefűnt hogy a regé szellemében i

— Kérlek Gyula az ör alatt, — ha királyb. D az egészre.

Est már kedret van i som, bitatt a legesekélye kül a morar

Szenczió A jőzieser mossy, majd a tragikus h megörömt e hozzá egy da jfűrészt. Az tan haves jel is akars vern

— Hogy oda megm a — és akkor társ az asztal tud meg, h do kódasomá rágók vagyto

Rend r is urak nevé. E gette, én báe losan a nevét aróta is rárag

Lanyhasig volt a disztr n-ponta friss táson kívül n az írás, amit rejő művész mert dus fa kusz stíben.

Meghalt a Nem jött hir korom, mint ideje betegne szinek — lel

ségregény, ri hagyatéka. J nyugodalmas kulturápcsolk értéke leszén éledni életü

És nem f emiért munk

Legol-csöbbsen

jön egy másik szenzáció, amiből Keménynek új regényt lehetett és kellett írnia.

Mert valósággal kényszerítették szatán a regényírásra. A mayerlingi tragédia, Erzsébet császárné és királyasszony meggyilkoltatása, Sándor szerb király és Draga Main felboncoltatása történelmi témák voltak Kemény Gyulánál, aki nem leste ki azonban a historial távlatot („Majd sietek várni!”) és sllig, hogy a lapok tudósítási ellanybultak, nyomban neki fogott a témák regénybevaló földolgozásához. Nem e témákra szóló műremek volt, ő maga nem lépett föl irodalmi igényekkel, de az újságolvasónak a napi hírszolgálat mellé olykor bizony több mint érdekfeszítő olvasmányt adott. Olyan lapok mint a régi „Magyar Hírlap”, amelynek Horváth Gyula volt az irányítója, a „Budapesti Tegblat”, Rainer főherceg lapja, „Nemes Polihiches Volhblat”, Tánzer Pál és Fleischmann Sándor újsága, a „Friss Újság”, Hercekségpapja és a mindig új és friss, Sanger-féle „Budapesti Ábrókblat” más más név alatt egy időben közöltek tőle regényeket, amiket napi folytatásokban szállított és úgy „beszítette” őket, hogy bármely napon, ha eziránt megkérdezték, befejezhette.

1916 november huszonegyedikén halt meg Feresz József. November 23-án Kemény Gyula már látszólag regényt írt az öreg király szerelméről, az „Apintatos” regényt a „Volhblat”-ban. Úgy lát, nehogy a h. boros cenzurával elronta a dolgot. 1918-ban kiűzték a forradalom és Gyula bá meg mindig hagyta Franciaországot a politikai menekültek és színművészek körében. Akkor a Nemzeti Tanács sajtóreferense lett, a honnapi lap bizalmifőnökévé, hogy a regényét elkerülje, vajjon az új idők szellemében írta-e.

— Kérlek, ha akarsz, — mondotta Kemény Gyula az öreg virágnival husos nagy csiraként, — ha akarsz forradalmár csibézhatsz a királyi D. ha akarsz, holnap pontot teszek az egészre.

Ez már h. regény mondta, nem akartam kedvet venni íráshoz, hogy jól esik, vén pajtásom, bízhatom és így írtam t. évvel halála után, a legemlékezőbb persziflázs (s izlés telenség nélkül a mozaik urából — forradalmár.

Savanyosra csak a regényben. A józsefi sokat adott. Ő fordította a Solyomsi, majd Fővárosi O. f. om darabjait, amiket a tragédia halált dr. Haasz Pista írt. De megöröndöt egyszer, hogy a szerző a küldött hozta egy darabot, ami fölészította Gyula bácsi j. r. z. s. t. Az orfeum negyedik utcai k. v. h. z. a. tan házas jelenete volt a szerzővel, akit meg is szart verni.

— Hogy képreled, hogy én eszközül szám oda megem a ti izléstelenségteknek? Tudd meg — és akkor már a kávéházi közönség ámulata az azzal körül kergette Haasz Piatát — tudd meg, hogy én a nevelétes-mnéi és gondolkodásomat fogva báró vagyok, de ti c. ep. rágót vagyok valshányan.

Rendőr is jött a zajra és fölírta a veszekedő utak nevét. Hallotta, amint Kemény ismételtette, én báró vagyok, hát így írta be hivatalosan a nevét és a h. ragban fogant predikátum aróta is táragadt.

Lányhűségében és világmegvetésében sok volt a disztinált urból. A slamos emberen a pontja friss ing fénylett, a szivaron és mosztason kívül nem is volt más szenvedélye, csak az irás, amit ömepéért szeretett, nem a benne rejő művészi kiélhetőségik miatt, hanem, mert dus fantáziája tombolhatott általa, cir. kuszt stilban.

Meghalt a báró. Egy izzó bráter kihavadt. Nem jött hír halála körülményeiről és csodálkozom, mint bizonyára ő maga is, hogy volt ideje betegnek lenni és meghalni. Maradandó színek — néhány kötet és könyvtárra való új. s. g. regény, riport, v. z. let, utirajz, cikkek — a hagyatéka. Jönnek, bizonyára jönnek majd nyugodalmass idők, amikor az elmúlt évtizedek kulturápcsolatai után fognak kutatni és akkor értéke lézzen e hagyatéknak és a báró újjá fog éledni életművében.

És nem fog dörmögni a drága öreg ur, emiért munkájában zavartak. Szabó Imre

Nem módosítják az Anghelescu-féle iskolatörvényt

Egységes liceum-rendszert hoznak be az állami középiskoláknál. Minden egyetemi hallgatónak legalább egy filozófiai évet le kell hallgatnia

(Bucuresti-Bukarest, július 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Petrovici miniszter középiskolai oktatási programjáról nyilatkozott az „Adeverul”-nak. A miniszter kijelentette, hogy az állami iskolákban egységes liceumot akar létrehozni és meg akarja szüntetni a real- és a klasszikus iskolákat.

Terrbe vette továbbá a miniszter, hogy valamennyi egyetemi hallgató részére kötelezővé teszi egy filozófiai év hallgatását.

Kijelentette, hogy a tanárok fizetését az 1916 évi aranypari árra akarja feljavítani.

A miniszter egyébként hangsúlyozta, hogy egyelőre nem foglalkozik a magánoktatási törvénye és a lex-Anghelescu érvényben maradásával.

Timessvár városának egy küldöttsége jelent meg Petrovici közoktatásügyi miniszternél, akitől Timessvár részére kereskedelmi akadémia felállítását kérték. Előzőleg felkereste a küldöttség Goldis minisztert, aki Timess megye képviselője. Goldis a maga részéről kijelentette, hogy támogatja a kérést és illetékes helyen intervenálni fog az akadémia felállításáért.

Kettészakadt Keresztény Nemzetvédelmi Liga

Zelea Codreanu és hívei kiléptek a pártból

(Bucuresti-Bukarest, július 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Többiben beszámoltunk arról, hogy a Keresztény Nemzetvédelmi Liga vezetői között súlyos ellentétek merültek fel. Ezek az ellentétek már régebbi eredetűek, de különösen Cuza professzornak a felirati vita alkalmával elmondott beszéde nyomán éleződtek ki. A Liga egyes radikálisabb tagjai, elsősorban Zelea Codreanu, elégedetlenségüket fejezték ki Cuza professor politikája miatt, aki beszédében parlamentárisabb hangot ütögetett és ezzel — a Zelea Codreanu vezetésével álló radikálisok véleménye szerint — eltért a Liga igazi irányvonalától. Újabb bukaresti jelentések szerint a mai nappal az ellentétek nyílt szakadásához vezettek. Zelea Codreanu és pártbívei bejelentették a Ligától való kilépésüket. E lépésüket szaval indokolják, hogy nincsenek megelégedve Cuza politikájával és a LANC programjának mielőbbi megvalósítása érdekében erőszakosabb politikát követelnek.

Egy csernovitzi boxbajnok garázdálkodásai Kolozsváron

Marinescu Teodort, a kávéházak rémét, a közönség elfogja és a rendőrségre kísértc. Ejszakai hajtóvadászat a kolozsvári utcákon

(Cluj Kolozsvár, július 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Pénteken este 10 óra tájban pártatlan botrány zajlott Kolozsváron. A botrány, amelynek egyik hőse: Teodor Marinescu csernovitzi boxbajnok, a Jorga-utcai Transylvanikávéházból indult ki és mozivászonra kíváncsi, izgalmas mozsanok után a rendőrségre, sőt az ügyészségre nyert méltó befutást.

Marinescu alig két héttel ezelőtt Kolozsvárra jött, állítólag azért, hogy a 83. gyalogezred tisztjei számára boxtanfolyamot tartson. A tanfolyam megkezdése minduntalan késéssel, ellenben Marinescu mindennapos vendége és réme lett a Transylvanikakávéháznak. Ereje és sérthetlensége tudatában mindenképp is egy békés zsidó vendégen kezdte meg box utadának gyakorlati alkalmazását oly módon, hogy autizmái a jelszavak kíséretében vérsére páholla. Nembuza e től a pillanattól kezdve nőtön-nőtt és több kisebb incidens, amely mindig Marinescu fölényes győzelmével végződött, végleg megelapozták tekintélyét Kolozsvárt és híre csakhamar szétvitték a városba.

Tegnap este is felkereste a kávéházat. Ezúttal azonban pórul járt. Véletlenül a kávéházba vetődött ugyanis Zeicu Ionel, az állományi rendőrség atléstermetű alkapitánya is, aki több évet töltött Amerikában és maga is kiváló boxoló. A rendőrkormányzó — akit Marinescu köpenye miatt nem ismert meg, — a kártyaszobába tartott, ahol beszédebe elegyedett a kávéház Ungár nevű tulajdonosával, majd mindketten egy izgalmas akós-párti figyelésbe merültek. Nemsokára új kibic érkezett az esztalhoz: Marinescu Teodor, aki szintén nagy érdeklődést mutatott a kártyacsata iránt. Zeicu subkomiszárnak feltűnt az idegen elegáns külölténye és megapintva a ruha szövetét, odaszólt Ungárnak:

— Ezy ilyen ruhát szeretnék magam is csináltatni.

Marinescu, akit Zeicu közvetlensége „mélán” feltűszített, hirtelen a rendőrkormányzó köpenyallójának minősége iránt kezdett érdeklődni és azt többször egymásután nem a

legudvariasabb módon végigszögölte. Zeicu elcsinte tréfára vette a dolgot, majd meggyűv, hogy az idegen csökönyösen az álla alatt kapkod, reáért:

— Hagyjon békén, uram. Menjen arrébb. Erzei a dolgot a maga részéről elintéztéknek is vélte és megfordulva, a billiárdszoba felé lépett.

A következő pillanatban azonban váratlan esemény történt. Marinescu villámgyors mozdulattal oldalraugrott és öklével rácsapott a meglepett Zeicu állára. A knock out oly tökéletesen sikerült, hogy a hatalmas szál ember az ütés erejétől megtántorodott. Erejének utolsó felleobanásával torkonragadta támadóját, — aki hiába próbálta kiragadni magát a rendőr veszekéből. Marinescu azonban nem jött zavarba. Egy hirtelen mozdulattal beleharapott a rendőr kezébe és véresre hasította fel balkezeének ujjait. A rendőrtiszt fájdalmában elejtette Marinescut és az előbbi ütés hatása alatt eszméletlenül terült el a földön.

Mindaz pillanatok alatt játszódott le. A kávéház vendégei felugráltak helyükről, a kibicok otthagyták a kártyacsatákat, a billiárdosok letették a dákót és a megtámadott Zeicu segítségére siettek. Marinescu felismerte a gonosz helyzetet és néhány jólirányzott ütessel eltkarítva utjából a pincérek és a rároháló vendégek hadát, futásnak eredt. Nyomában a kávéházi vendégek — köztük Moroc sziguranacadetektív. A Jókai-utcon valóságos hejtsza indult meg Marinescu után, aki nemcsak kitérő boxbajnok, hanem tehetséges futó is, ha szükség van rá. A Newyork-kávéház előtt csatlakozott az üldözőkhöz a sarki rendőr és még néhány járőrelő, akiknek segítségével végül az Select-mozgó előtt sikerült Marinescut ártalmatlanná tenni.

Bekiszérték a központi rendőrségre, ahol az ügyeletes Cherebetiu rendőrkormányzó hallgatta ki az ügy szereplőit. Mintén a tanu. v. l. omásokból megállapítást nyert, hogy a botrányt Marinescu provokálta, ma délelőtt átkísérték az ügyészségi fogházba.

Legolcsóbban **fest, tisztít UNIO, Cluj** Fióközlet Str. Barajiu 2., Str. Iuliu Maniu 8. Cal. Mojlilor 110. Gyár C. Regele Ferdinand 133. Telefon 877

Rablóbandát alapított egy elcsapott rendőrtiszt és végigfosztogatta egész Beszarábiát

Stoinescu Nicolae két marosvásárhelyi kereskedőt is kifosztott. A banda egyik tagját Kolozsváron elfogták

(Cluj-Kolozsvár, július 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Rendkívül érdekes bűnügyben vezette be ma a nyomozást Draghiciu Aurél kapitány, a kolozsvári rendőrség büntető osztályának főnöke. Néhány héttel ezelőtt, mint ismeretes, Beszarábia több városát egy rendkívül jól megszervezett rablóbanda rabolta végig. Az ottani hatóságok megállapították, hogy a banda vezére Stoinescu Nicolai elcsapott sziguranca detektív és rendőrségi ügynök. Stoinescu gyors egymásutánban Reni, Bolgrad, Selera és Kisenev beszarábiai városokban teljesített szolgálatot. Beszarábia fővárosában, de előző állomáshelyein is hallatlan szemérmelenséggel zsarolta a kereskedőket, akik végül a belügyminiszterium intervencióját kérték. A legfőbb állambiztonsági hivatal intézkedésére végül Cetatea Albába helyezték át Stoinescut rendőrtitkári minőségben.

Miután zsarolásait tovább nem folytatta, a cetatea albai kereskedők deputációt menesztettek a vármegye prefektusához, akinek energikus közbelépésére Stoinescut elbocsátották a

rendőrség kötelékéből. Stoinescu azonban nem jött zavarba. Hamarosan a rablóbandát verbuvált magának, amellyel végigfosztogatta mindazokat a városokat, amelyekben azelőtt állambiztonsági hivatalnokként működött és amelyeknek viszonyaival ismerős volt. A beszarábiai rendőrség és sziguranca hajsztát indítottak ellene, mi e Stoinescu nemrég Erdélybe tette át működési helyét és Marosvásárhelyen kirabolta Szatmári Aurél és Tanasan Vasile kereskedőket.

A beszarábiai városok után most a marosvásárhelyi rendőrség is körözölevelet bocsátott ki Stoinescu ellen, aki Kolozsvárra jött és innen a banda egyik tagjának hátrahagyásával — akit a rendőrségnek sikerült elfogni — tovább szökött. Az elfogott Jon Manteau vallomása alapján Stoinescu üldözésébe most bekapcsolódik a kolozsvári rendőrség is és így a betörővezér közeli elfogatása bizonyossá vehető.

A népszövetség megfigyelő delegatust küld ki Dobrudzsába

A kormány a komitácsi betörésekkel szemben erélyes intézkedésekre utasította a hadügyminisztert

(Bucuresti-Bukarest, július 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bolgár-román határon egyre előforduló incidensek hírére a Népszövetség jegyzéssel intézett a román és bolgár kormányokhoz, melyben bejelenti, hogy figyelő meghatalmazottat küld a kadrilatori vidékre. A delegátus már a jövő hét folyamán megérkezik és szerepe nem terjed ki egyébre, csak hogy az ott történetekről jelentést kell tennie a Népszövetségnek.

A belügyminisztériumhoz érkezett jelentés szerint 35 főből álló komitácsi — gyalogos és lovas — banda behatolt a tutracani járásban levő Asnatral faluba és megtámadta a csendőrséget. A csendőrök erélyesen védekezett, heves tüzharc fejlődött ki, mire a rablók eltűntek a határmenti erdőségbe.

A belügyminiszter és Mitileneu külügyminiszter között ma délelőtt fontos tanácskozás volt a bolgár határon életbélptetendő védelmi intézkedések ügyében. A komitácsi bandák tegnapi újabb betörése a leghatározottabb intézkedések megtételére kényszeríti a kormányt.

Goga és Mitileneu elhatározott intézkedéseit Mircescu hadügyminiszter hajta végre, aki erre már meg is kapta az utasításokat.

Újabb árvíz seper végig a Duna-mentén

Zivatarok és jegverés kíséri utjában az itéletidőt

(Cluj-Kolozsvár, július 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Turnu-Magurelei jelentés szerint a környéken borzalmas vihar dühöngött, amely kiderítette a villamosmű vasozlopait és megromgálta a távíró és telefonvonalakat. A távíró és telefonösszeköttetés az egész megyében megszakadt. Slatina és Olt-megyében a vihart retentenes jégeső kísérte, amely felbecsülhetetlen károkat okozott a már learatott buza és tengeri termésben. Slatina városában a víz behatolt a lakásokba, ahonnan tűzoltók mentették ki a lakókat a vízbefulás veszedelme elől.

Galacból jelentik, hogy a Duna vize ijesztő arányokban nő és a part környékét teljesen elárasztotta. A veszedelmet súlyosbította még az, hogy a város fölött tegnap több, mint tíz óráhszat tartó felhőszakadás tombolt. Ujgalacon százötven házat elárasztott az árvíz. Több ház rombadőlt. A lakosság a magasabban fekvő kikötőbe menekült. A kár felbecsülhetetlen. A keskeny hőmpölygő Duna a jobboldalon 18 kilométeres szélességben kiöntött és a szennyes áradat egészen a Bucean-hegyig nyomult, utjában mindent elpusztítva.

Veszedelemben forog a jugoszláv Bácska

Belgrádból jelentik: Tegnap éjjel a Duna hirtelen újra emelkedni kezdett, úgy, hogy a Vajdaságot az előzőnél is veszedelmesebb áradás fenyegeti. Caravucovo mellett az áradat áttörte a gátat, úgy, hogy a szennyes hullámok öt falut teljesen elöntöttek. Vukovár alacsonyabb részei is víz alá kerültek. A lakosok körében nagy pánik tört ki. Szakemberek véleménye szerint, ha a Duna tovább árad, a Vajdaság valamennyi gátját mulhatatlanul elpusztítja úgy, hogy Zombortól Ujvidékig minden víz alá kerül.

hogy a hatóságok elrendelték Bácsordás, Palona, Vajsza és Bácsujfalu kiürítését.

Ujvidékel is áttörte a Duna a gátat.

Ujvidékről jelentik: A város helyzete rendkívül kritikusra fordult, mert újabb tíz-tizenkét cm. árhullámmelkedéssel a Duna elöntötte a város külső részeit. Tegnap este hét órakor a Duna hét méternyi szélességben közvetlenül Ujvidék mellett áttörte a gátat. A töltés helyreállításán egész éjjel folyt a munka. Ezen a vidéken van a város gyárnegyede, amelynek munkásai megfeszített erővel igyekeznek megvédeni a gyártelepeket az árviztől.

Krusevác fölött nagy felhőszakadás volt. A felgyülemelő víztömeg több házat és egy szap pangyárat bedöntött.

Mitileneu külügyminiszter táviratot intézett Nincsehez, a román kormány részvételének edva kifejezést a Jugoszláviát az árvizek következtében ért súlyos csapások fölött. Nincsic megleghangu táviratban válaszolt a román kormányzat és a jugoszláv kormány köszönetét fejezte ki a részvételért.

Zomborból jelentik: Bácskörtvélyes és Mosztonga között a víz több kilométeres szakaszon elöntött mindent. Bácsordás, Bácsvajsza és Ternye községei víz alatt állnak. Különösen veszélyes a helyzet Ternyénél, ahol a kiáradt Mosztonga patak vize 85 cm.-el emelkedett. Palona község északi részén 100 házat elpusztított az áradat. Éjszakai jelentések szerint az áradat Bácsordásnál már áttörte a töltést, úgy,

* Pal szatina legújabb és legteljesebb fali-cérképe 100 lej, az Uj Kelet könyvosztályában.

Az egészség legbecsesebb kincsünk.

A tudomány már régen kimutatta, hogy sok növényben rendkívül értékes gyógyhatású bíró erők foglaltnak, amelyek különféle bajok és betegségek gyógyítására alkalmasak. Ismeretük és helyes használatuk sok szenvedéstől mentesíthet.

Professzor dr. Páter-féle legújabb gyógyteák

hosszas tanulmányok és megfigyelések alapján vannak összeállítva és megromgált egészségük helyreállítására érdekében kitűnő hatásúoknak bizonyultak.

Professzor dr. Páter-féle Gyomor-tea

Kitűnő eredménnyel használható heveny- és krónikus gyomorhurutoknál, ideges gyomorfájdalmaknál, gyomor-meghűlésnél és az emésztőszervek rendetlen működésénél.

Szamárkőhögés elleni tea

megrövidíti és jótékonyan befolyásolja a betegség lefolyását és enyhíti a fullasztó köhögési rohamok hevességét. Gyógyító és nyálkaoldó.

Tüdő-tea.

Sorányító-tea.

Sorányit és megszabadít a túlzás kellemetlenségeitől.

Gyermek-tea.

Teljesen ártalmatlan és kitűnő hatást kifejthet a kisgyermekeknek a gyomorrontás ellen. Csillapítja a gyomor- és bélgörgőket, rendezi az emésztési zavarokat és megszünteti a gyomor-siklásokat.

Csillapító-tea.

Tal erős havi vérzés-kezelés kitűnő eredménnyel használható. Görcs- és fájdalomcsillapító hat.

Arteriosklerozis-elleni tea

Legkitűnőbb hatású szer az arteriosklerozis (érelmeszesedés) összes tünetei ellen. Az 50 évet betöltött egyénknél használata szükséges, a 35-40 éveseknél már ajánlatos. Megszünteti az öregedés kellemetlen tüneteit, növeli a szervezet ellenálló képességét és visszahozza annak frissességét és rugalmasságát.

A Prof. dr. Páter féle gyógyteák tekeres- és dobozosomagolásban vannak forgalomban. — Csak rövidebb szükségletnél vegye a kis tekeres-csomagolást, hosszabb használatnál mint előnyösebb, a dobozosomagolást ajánlatos (3 1/2-szeres tartalom, 20%-os ármeztakarítás.)

A Prof. dr. Páter teák valamennyi gyógyszerárban és drogueriában kaphatók. Ha beszerzése nehézségekbe ütközne, úgy forduljanak lerakatunkhoz: **CSILLAG GYÓGYSZERTÁR** Braşov, Hosszu-utca 14. Kérjenek ingyen ismertető-könyvecskét. Vezérképviselő: **AMPHORA R. T., BRAŞOV**

Az orosz cseka főnökét megmérgezték?

A moszkvai kormány számos letartóztatást fogatosított

(Varsó, július 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt megírta az Uj Kelet, hogy Dzserszinszki népbiztos az orosz cseka hírhedt vezére, meghalt. Ujabb hírek szerint Dzserszinszki nem természetes halállal halt meg, hanem megmérgezték. A moszkvai kormány elrendelte Szokolnikov pénzügyi népbiztos, Laskievi's komiszár és több katonatiszt letartóztatását, akiket azzal gyanúsítanak, hogy ők tették el láb alól Dzserszinszkit.

Dzserszinszki temetése egyébként a Lenin temetése óta nem látott pompával ment végbe. A korszót Nikov, Starin, Bucharin, Kalinyin, Uzinovjev, Kamenev és Rakovszki népbiztosok vitték a szak-szervezetek házából a sírhelyig a vállukon.

A Vörös-terem katonaság, munkásság és ifjuság sorfala között haladt el a gyászmenet.

Judit Lares

Fekete fátyol borult a zsidó színészetre. A vilnai k világhírű truppjának legjobbjai: Ansky és Peres és Schalom Alejchem és a modern zsidó színházirodalom legmegértőbb és legát-érzőbb illusztrátora, Judit Lares, a nagy tragika, román földön, Aradon szombaton délben örökre lehunyta szemét. Több szerepében láttuk a szentségnek és asszonyi fenségnek azt a döbbenetes megnyilatkozását, amit csak zsidó nő művésze nyújthat, így Ansky-nak „Nap és Ej” című misztikus drámájában, ahol az öreg rabbinét, az asszonyt, aki végzetes titkát hordta negyven esztendőn keresztül magában, hogy azután halálos ágyán kiárja tragikus énjét fia előtt. Ki tud elmélyülés és megrázó fel-nemesülés nélkül visszaemlékezni erre a szerepre! Vagy a „Dibuk” nagyasszonyára, amely-ből a zsidó szentségnek anyji nemes vonását tudta ez a tragédia sorsu nő felvarázsolni!

Ime, a nagy tragika eljátszotta vége nagy szerepét az életben — és nem irhatjuk le meg-döbbenés és torkot szorító fájdalom nélkül: — nem fogjuk viszontlátni többé.

Judit Lares pályafutása

Judit Lares 1888-ban született Vlnában. Fiatal kora kűködés és szenvedés volt. A nagyképességű leány előbb az egyetemre iratkozott be, majd amikor szüleit elveszítette és támasz nélkül maradt, egy drámai tanfolyamot végzett, hogy az orvosai pálya helyett, amire készült, színésznőnek menjen. Orosz színtársu-latához szegődött, ahol reudkívül nagy sikereket ért el. Amikor tíz évvel ezelőtt Vlnában megalakult a művészársulat, Judit Lares alig tudott jiddisül beszélni. De érezte, hogy teljes művészi kiélésre csak itt nyílik alkalom számára és vasszakkal látott hozzá a jiddis szerepek megtanulásához. Mi sem jellemzi nagy szíriési rátermettségét jobban, minthogy rövid néhány hét alatt már annyira bírta a jiddis, hogy Bimko „Gancwim” című vígjátékában olyan sikereket ért el, mint sarki előtte a jiddis szin-padon. Később Gorkij „Ejszi menedék hely”-é-ben játszotta Nastya szerepét annyi realizmussal, hogy vakléssággal megfoglyasztotta a nézők erei-ben a vért. A mélyebb zsidóélmény darabok hoz akkor még nem mert hozzányúlni, annyira szentnek tartotta ezeket az alkotásokat. Csak Varsóban, ahová a trupp évek múltán jutott el, merre vállalni a chaszid-zsalművek vezető szerepét. Feljegyzésre érdemes, hogy Judit Lares attól a naptól kezdve, hogy chaszid da-rabokban játszott, a legkonzervatívabb zsidó életmódot folytatta. Csak szigorúan rituális zsidó kosztot evett, az összes bűjtöket megtar-totta és szombaton és ünnepnapokon semmiféle dologtevészel nem foglalkozott.

Betegsége

Betegsége hirtelen jött. Judit Lares racio-nális életmódot folytatott, erős fizikumú nő volt, sokat tornászott és nagyon ügyet egyéb ként is egészségére. Csak ékezése körül voltak rendellenességei: a trupp vándorlái közepette megtörtént, ha nem juthatott rituális ételme-zéshez és így hetekig nem táplálkozott más-al, csak tejjel, tojással és gyümölcseel. A gyom-rára, amióta Bukarestből ellundtak, egyre pa-naszkodott.

Kolozsváron még a vilnaisk első vendég szereplésének utolsó előadásán a „Dibuk”-ban nagy hatással játszott, amikor azonban a társu-lat innen Dávára ment, már csak a próbán és az első előadáson jelenhetett meg. Az első elő-adás után nagy görcsökről panaszkodott és az orvos tanácsára a közeli Aradra vitték a Mann féle szanatóriumba. Itt vakbéloperációt végez-

tek rajta, azonban akkor a vakbél már annyira el volt gennyesedve, hogy átterjedt a hashártyára. A trupp, amely három napi vendég szereplés után Dáváról Aradra ment, már nélkülözni volt kénytelen ezt a kiváltságos erőt. A szerencsétlen nő élet-halál között feküdt a szanató-riumban, mielőtt Aradon és Kolozsváron a társulat tovább működött. A szanatórium vezetője tanácsára csütörtök éjjel Kolozsvárról dr. Roth Marcell, a hírneves sebész Mazo igaz-gató kíséretében autón Aradra utazott, ahol pénteken délután újabb műtétet hajtottak végre a művésznőn. A szerencsétlen Lares asszony állapota azonban egyre súlyosbodott és a nagy tragika szombaton délben megszűnt élni.

A vilnaisk gyásza

A halál híre döbbenetesen ériatette a vilnai színészeket. Stein, a trupp művészeti igazgatója, Weisltz és Bulow a legközelebbi vonattal Aradra utaztak, hogy megtegyék a temetésre vonatkozó előkészületeket. Az a terv merült fel, hogy valamelyik nagy romániai zsidó centrumba: Bukarestbe, vagy Csernovicba viszik az első nagy zsidó tragika holttestét, azonban arra is gondoltak, hogy inkább Erdély fővárosában temessék el Judit Larest.

Az előadásokat a színtársulat a haláleset miatt néhány napra beszűkítette. Sürgönyököt küldtek széjjel a világ minden zsidó színhá-zába, így nyolc newyorki színháznak is, amely-ben tudatták a lesújtó gyászhirot. A világ min-den zsidó színháza a gyász jeléül egy napi szünetet fog tartani.

A gyászestéről értesítették Lares egyetlen rokonát, Vlnában élő nővérét is.

— Rakovszky magyar belügyminiszter Marosvásárhelyre érkezett. Nagyváradról jelentik: Rakovszky István magyar belügyminiszter szombaton délelőtt Kötégánál autón átlépte a román határt. A belügyminiszter, akit a legnagyobb udvariassággal fogadtak a határnál, autón Maros-vásárhelyre utazott rokonainak látogatására.

INGYEN

egy mintadarabot az új csodaszerű, mesésen parfümizott ELIDA-IDEAL-SZAPPANBÓL, kap minden vevő aki 1 kg.-ot a páratlan jóságú

SCHICHT-SZARVAS SZAPPANBÓL

vesz. A kontinens legnagyobb szappangyárának gyártmányából

a mosószappanok VILÁGJEGYE

VASÁRNAP

folyó hó

25-én

egész nap nagy

KISÁLLÁS

SZABÓ JENŐ

divatkülönlegességek nagyáruházában, C(uj

ségünk.

sok növény-erők foglal-gségek gyó-használatuk

er-féle eák

ppén vannak hely-eállításá gyuitak.

er-féle

ny- és kró-momorfájdal-észtőszervek

tea

olja a beteg-tő köhögé-i rálkaldó.

kellemetlen-

tást kifejto ellen. Csil-rendezi az a gyemor-

ered ményel napi ólag hat.

tea

klerozis (ér-Az 50 évet szükséges, a megszünteti az a szervezet nak frissesé

tekeres-és omban. — kis tekeres-aint előnyö-(3/2-szeres itás.)

an beszer-forduljanak

ERTÁR

vecskét. BRASOV

Csuz, rouma, kőszvény és vessé haj ellen

biztos gyógyulást talál Bizusán. (Büdös-patak, Kolozsvár-Nagybányai vonal). Vasuti állomás a fürdőtelepen. Kényelmes szobák, gondos kiszolgálás, olcsó keresztény és zsidó ellátás. Elsőrangú pihenőhely, fenyves sétányok, kirándulóhelyek. Naponta tér- és tánczene. Állandó orvosi felügyelet.

Nyitva május 15-től szeptember 15-ig. Elő- és utószezonban kedvezményes árak. Előjegyzéseket elfogad: **bizusai fürdőigazgatóság.** Posta: Ileanda-Marc.

Kérje

mindenhol **Dreher-Haggenmacher sörgyármányait!**

Márciusi világos
Dacia extra special.
Bavaria dupla maláta.

Hess

mérlege
minőségi munka

Hess Victor, Sibiu
első romániai mérleggyár

Kérjen árajánlatot!

FLEGLER

műipari festőállattól, Olaj Str. I. Ratin (volt Kötő-u). Készít a legegyszerűbbtől a legdrágább **festő munkákat.** Címfestés, szobafestés, zomancfenyező mázoló és épületfestési munkákat. Fertőtlenít és esztétikus tisztítás mellett. Vidéki megrendelést vállal.

Vidéki amatőr-fényképezők kérjenek arjegyzéket

POLITZER
fotóáruháztól Carol Mare.
Vidéki szétküldés. Alapítotott 1896.

Aranyér „Anusol” Goedecke

Aranyér ellen több, mint 25 éve a legjobban elismert szer. Egy zsebi alkalmazás, biztos siker, minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyuladt, sebes és vérző helyeket. Artalm: 3 akátszekeletű mentes, reggel és este egy kúpocskát tesz a vágóbebe, bevezetve. Minden patikában és drogeriában kapható

Gyár címe: **Goedecke & Co.**
Chem. Fabrik Leipzig
Raktár **F. H. Mees** Bucarest
Calea Griviței 61

KÖZGAZDASÁG

Szeptemberben indul meg a gabonakampány

Nem vesz kölcsön külföldi kocsikat a CFR

(Bucuresti-Bucarest, július 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Most, hogy a kikötőkben megindult keresletre a buza ára szilárdulni kezdett, a hivatalos és közgazdasági körök egyre erősebben foglalkoztatja a gabonakampány lebonyolításának kérdése. Mint ismeretes, a minisztertanács egyelőre 350 millió lejt szavazott meg, amelyből 30 mozdonyt és 7000 kocsit fognak kijavítani, valamint reudbehozni a rakodóállomások gabonarakatait. Ezenkívül egy másik 150 millió rendkívüli hitelt szavazott meg a minisztertanács újabb 150 mozdony és 100 teherkocsi kijavítására. A vagonok kijavítása már megkezdődött az összes vasúti műhelyekben és magánüzemekben. A gabonaszállításra szánt vagonok kijavítása azért vált szükségessé, hogy a teherkocsikat ne kelljen elvenni az egyéb áruk szállításától, amely így

zavartalanul lesz lebonyolítható.

A gabonakampány szeptember első napjában fog megindulni. Erre az időre a szükséglet szerint naponta 40 vonatot állítanak be kizárólag gabonaszállításra, amelyek menetrendjét az egész kampány szállítási ügyeit vezető Stefan Pretorian vasúti vezérigazgató állítja össze. A vagonok gyors kijavítása következtében a CFR abban a helyzetben van, hogy nem kell külföldi kocsikat igénybe vennie és az ezekre számított berésszeget fordítja a román kocsik kijavítására. Részből a gabonakampány elősegítését celozza a vasutnak az a már ismert terve, hogy szeptemberben felemeli a díjszabást, de ugyanakkor eltörli az exportra szánt árak után eddig fizetett és most is érvényben levő többletarifát.

TŐZSDE

Július 24 én

1850 **Paris** 236 62 - 236 62, **Prága** 1850 **Prága** 236 62 - 236 62, **Bucarest** 1850 **Bucarest** 236 62 - 236 62, **Berlin** 1850 **Berlin** 236 62 - 236 62.

Kolozsvár. Nemi szilárdulás után a kínálat és a zürichi zárlat hatása alatt lanyhulás állott be a piacon. Az árfolyamok a következők:

Bécs 31 70 - 31 50 Prága 6 68 - 6 62 Budapest 322 - 318, Páris 5 90 - 5 75 Zürich 43 70 - 43 50, Newyork 225 00 - 224 00, London 1094 1039, Milánó 7 35 - 7 25.

Zürich. Zárlat: Berlin 123 00, Amsterdam 207 60, Newyork 516 75, London 2512 25, Páris 1265 00, Milánó 1692 00, Prága 1529 50, Budapest 72 30, Belgrád 911 50, Bucarest 236 50 - 236 50, Varsó 57 50, Bécs 73 00.

Bucarest. **Aranyár:** Páris 5 50, Berlin 53 80, London 1092 00, Newyork 224 50, Milánó 7 40, Zürich 43 50, Bécs 31 80, Prága 6 62, Brüsszel - - Budapest 31 70.

Bucarest. **Valuták:** Napoleon 880, német márka 53 00, leva 162, török lira 116 font sterling 1090, francia frank 5 80, svájci frank 43 00, olasz lira 7 55, drachma 2 60, dinár 3 90, dollár 224 00, lengyel forint 18 00, osztrai schilling 31 50, magyar korona 31 50, cseh korona 6 60, belga frank - - -, holland forint - - -.

Románia angol hitelezői megkapták az első törlesztési részletet. Londonból jelentik: A napokban tartott gyűlést az angol angrossziszták termelési szövetkezete, a Cooperative Wholesale Society. Az ülésen J. A. Wilkins elnök Romániának a szövetkezetekkel szemben fennálló adósságairól beszélt. Közölte, hogy a szövetség veze ősege mindent megtett, hogy a járandóságokat behajtsák. Egy bizottság járt ebben az ügyben Romániában, amelynek adóssága 650 ezer font sterlinget tesz ki, amiért az angolok árut szállítottak a román kormány garanciája mellett. Az angol bizottságnak a külügyi hivatal segítségével sikerült is az első törlesztési részlet fejében 65 ezer fontot behajtaniok, egyben garanciát kapott a további részletek pontos fizetésére.

A gyógyfürdők és ásványvíz adója. Bukarestből jelentik: Az egészségügyi törvény értelmében az egészségügyi minisztérium fürdőkre rótt adókat a következőkben állapította meg: 50 bani a hidegfürdőkre, 1 lej a melegfürdőkre minden eladott jegy után, amely adókat a fürdőigazgatóság direkt az egészségügyi minisztériumba köteles beszolgáltatni. Ezt az összeget az ingyenes, illetve tiszteletjegyek után is meg kell fizetni és cupán a munkásbiztosító pénztárak szanatóriumiban kezelt betegek képeznek kivételt. Hasonlóképpen

megindozták az ásványvizeket üvegenként 10 banival, mely összeget a gyárak az adóhálalothoz terolnak befizetni.

Rizshiány fenyeget. A rizs világgia ára az utóbi időben erősen felfelémenő tendenciát mutat. Az áremelkedés oka az, hogy az idei világtermés kerekén 400 000 tonnával kevesebb volt, mint az elmúlt évben. Ezzel szemben Japánból és Kinából, tehát a nagy keletárai rizsimportáló országokból hihetetlenül nagy importigényeket támasztanak. Indiával szemben, mely azonban maga is nagy fogyasztója léon a rizsnek, nem tud teljes mértékben eleget tenni ezeknek az igényeknek. Eddig a három legcsapobb rizsközponból, Burmából, Sziamból és Szigonból három millió tonna rizs szállítottak el, úgy hogy az összes diszponibilis rizskészlet nár csak 1 350 000 tonna, ami aligha forja kielégíteni az igényeket. Ennek következtében a rizs ára csökkenem kétszer olyan magasra áll, mint eselőt egy évvel. A hamburgi rizsmalmok szintén nem rendelkeznek megfelelő mennyiségű rizssal és importmegbízásokat sem mernek adni, mert attól félnek, hogy az Indiában már beállott esős évszak következtében száraz rizst fognak kapni. Így tehát, mint a „Times” megjóolja: a rizsáraknak még további nagy mérvű emelkedésére lehet számítani a egyelőre nem lehet tudni, nem-e fog súlyos komplikációkra vezetni Japánban és Kinában a fellépett rizshiány.

A pamutszál hosszának (staffelänge) megváltoztatását kéri Amerika. Newyorki jelentés szerint az amerikai kormány nemzetközi megegyezésre törekszik, mely az exportpamut szálának a hosszát állapítaná meg újólag. A pamutfonal mértékének ezt az újabb meghatározását egy Londonba augusztusra összehívott nemzetközi konferencián beszélnek meg. A német pamutfonadék köréből megerősítést a hiradást, hogy ezó volt a pamutszál mértékének a meghatározásáról, de ezidőszert nem lehet szó arról, hogy ez a konferencia augusztus havában már összeülne.

Egy kolozsvári divatárucég csődje. A kolozsvári piacon júliusban történt két feltűnésteltető cödjelentés után most Pálmay Sándor kolozsvári főtéri divatkereskedő bizta meg ügyvédjét, hogy adja be a csödnnyítás iránti kérelmet. A Palmay-cég Kolozsvárnak még békeből való ismert júnevi kereskedése, amelynek fizetési zavarai azonban még a lejbevités utáni időknél kezdődöak. A mult évben kéyszeregyezséget kötött, amelyet azonban nem tudott betartani. Ez idén újabb egyezséget akart kötni, azonban nem tudott megfelelő garanciát nyújtani. Közben a hitelezők zaklatási annyira elkeserítették, hogy bezárta az üzletét és cödjöt kért maga ellen.

Hirdessen az Uj Keletben

Weisz Adolf uriszabóságát áthelyezte **Calea Regele Ferdinand 17. sz. alá**

Fontos sok rendezése tik: A bukarest felhívja mindaz főként francia, tozásuk van, hójenek meg az ip fontos értesítést ügyében.

Róih
cipészni
Szép-n, 2. sz.
alatt készűnek
a legújabb
divatu
cipő-
különlegessé-
gek.

SZINHA

Izsó Mikló zása a Magya ház péntekesti nek növendékei egy-egy felvonás közörségének. A jól ismerjük, kisebb szerepekben edésin. Valamer pidon, de az ige valóban elhivatot zól is első helye az egészen fiatal aki különösen Ciki Nagymamé kítást nyújtott g-a, szép har színművészetre. tünést, akiből, primadonna lesz, f-ja nem ter át vannak Margitta bnae a drámai a szinpadot szé stílusát kell go finom jelenség v sanyi Irén-szerú seite a tegnape mint már több kölcsönözni szer Közegi Dasu bi Szeben beszél és szerepekben Bar Mária és Krisán férfi szereplők k színész. A Gyim ben olyan tüküle tottásaga kétsége tehetségesek, de nuliok és sok írói kell leszokni a színházat és l bezedetén álló f színészpedagógus

M
A szin
Ma, vasárnap
ben. A vilnai m
legkiválóbb műv
lala miatt elmar
lesz a színházba
helyárrakkal Izsó
sikerű vizsgaelő
kárnap este 9 ó
kerfi prózai új
szinre, a cimsze
Angy
Vasárnap d. u. fé
vizsgaelőad
Vasárnap este 9
föllépéséve
Hétfő: Diákzer
dentenlisbe
drámája. S
Kedd: A Néme
3 felvonás
tucsója. S

Fontos értekezlet a külföldi tartozások rendezése ügyében. Bukarestből jelentik: A bukaresti kereskedelmi és iparkamara felhívja mindazokat, akiknek erős valutában, főként francia, belga vagy olasz pénzben tartozásuk van, hogy 26-án este 6 órakor jelenjenek meg az iparkamara üléstermében, ahol fontos értesítést kapnak az adósságok rendezése ügyében.

Rólh

cipésznél Szép-u. 2. sz. alatti készűnek a legújabb divatu cipő-különlegességek.

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

Izsó Miklós növendékeinek bemutatkozása a Magyar Színházban. A Magyar Színház péntek esti előadásán Izsó Miklós színiskolájának növendékei mutakoztak be ismert darabok egy-egy felvonásában és magánjátékban Kolozsvár közönségének. A növendékek egyrészt a színpadról jól ismerjük, mert már évek óta asszisztálnak kisebb szerepekben a Magyar Színház rendes előadásain. Valamennyien otthonosan mozognak a színpadon, de az igazi, mélyről jövő tehetség csak a valóban elhivatottakban nyilvánkozik meg. Ezek közül is első helyen kell említeni Kiss Manyit, ezt az egészen fiatal, alig tizenhat éves his színésznőt, aki különösen Offenbach Varázsheddigében és Ciki Nagymamában teljesen érett, kiforrott alakulást nyújtott. Tiszta, szép kiejése, könnyed mozgása, szép hangja egyformán predestinálják a színművészetre. Mellette Ágoston B. ba keltett fel-tűnést, akiből, hangja és játékszíllusa után ítélve, primadonna lesz, ha csak a komolyabb operai mű-tjei nem tér át. Határozott színpadi kvalitásai vannak Margittai Annának is. Már is meg van bízva a drámai hősnő sok kitűnő kvalitása, uralja a színpadot szép megjelenésével, csupán beszéd-szerűsét kell gondosan javítani még. Kedves és finom jelenség volt Lukácsffy Aranka, aki a Var-sányi Léon-izériu balk és firon műnuszokat képvis-ele a tegnapi esti előadásán. Herzkovits Jolán, mint már többször, ezuttal is karaktert tudott kölcsönözni szerepeinek. A Kisasszony férjében Köszegi Dusu bíatos fellépésével uralta a színpadot. Sépen beszél és játékmódora is behuzelgő. A kisebb szerepekben Bartók Ilonát, Molnár Magdát, Bartha Mórát és Krisán Karolát kell megdicsérnünk. A férfi szereplők közül Tompa Sándor már is kész színész. A Gyimesi vadvirágban és a Varázsheddigé-ben olyan tükletes alakítást nyújtott, hogy hiva-tottsága kétségtelen. Simon László, Bányai Ferenc tehetségesek, de még kétségtelenül sokat kell tanulniok és sok fölösleges mozdulatról és hangsúly-ról kell lezokniok. A közönség teljesen megötötte a színházat és lelkes tapsal buzdította a pályájuk kezdetén álló fiatalokat. Izsó Miklóst, a kitűnő színészműködőnust, hosszasan ünnepelték.

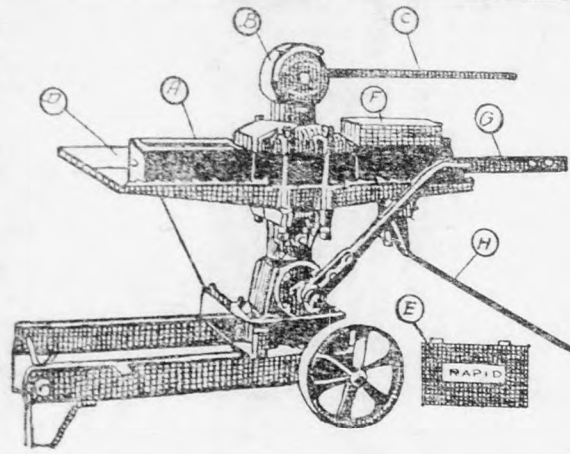
MAGYAR SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei

Ma, vasárnap, színházi előadások a színház-ban. A vilnai művészegyüttes előadásai, a társulat legkiválóbb művésznőjeinek, Lyres asszonynak ba-lála miatt elmaradnak. Ma, vasárnap két előadás lesz a színházban. Dlután fél 5 kor lezálly ott helyárrakkal Izsó Miklós színiskolájának növendé-keinek vizsgálóelőadását fogják megisméte'ni. — Va-sárnap este 9 órakor az idei évad legnagyobb el-herű prózai újdonása, a dr. Szabó Juci kerül színpadra, a címszerepben Poor Lilivel.

Magyar Színház heti műsor

Vasárnap d. u. fél 5-kor: Izsó Miklós növendékeinek vizsgálóelőadás. (Leszállított helyárrakkal)
 Vasárnap este 9-kor: Dr. Szabó Juci (Poor Lili föllépésével.)
 Hétfő: Diákezerelem (Dragoste de student. Stu-dententli-be. Andrejev Leonid 4 felvonásos drámája. Sorozat 486. Kezdeté 9-kor).
 Kedd: A Ném. (Mutul. Der Stuzme. A. Weiter 3 felvonásos drámája. A vilnai szintársulat tucsója. Sorozat 487. Kezdeté 9-kor.

Figyelem!

Kevés költséggel mindenki saját házat építhet a „RAPID“ kézi téglapréssel. Óriási, felülmúlhatatlan, napi teljesítménye 5000 drb. „RAPID“ téglapréssel gyártható: Kis és nagy méretű földi idom, kút, kőmény, téglala, keramit lap stb. Gyártja és forgalomba hozza kizárólagos joggal az Aradi Vasipari Részvénytársaság A „Rapid“ kéziprés ára L 30.000 Sulya 310 kg.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv. Társ.

Ciuj, Piata Unirii No 7. — Saját tőkél 48.000.000 lej — Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhely. Affiliált intézetei: Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár Rt. Torda, Ud-varhelymegyei Takarékpénztár Rt. Szétyelyudvarhely. Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed. Áruaktárai a vasut mellett. Betéteket elfogad, váltókat lezámítol, bel-és külföldi átutalásokat teljesít. — Safe deposit. — Mindenféle banksze-tű ügyletet előnyösen végez.

Olcsó vászoncipő árusítás 230 leittől!

GONDA TESTVÉREK

cipő árusítás Cuij, Calea Regele Ferdinand 25. Főpostával szemben Oradea, Bul. Regele Ferdinand No 5.

A világ szenzációi az IDEAL filc-kalapjal.

Szalmakalapot minden elfogadható árban árusít az

IDEAL

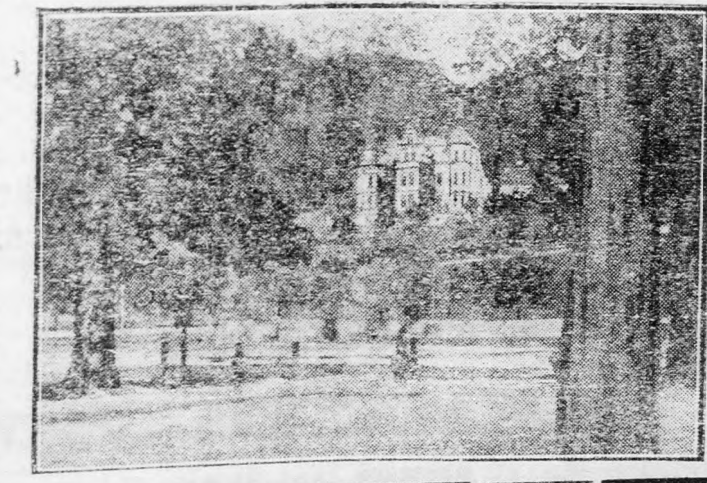
halapszalonn. Forgalások 48 óra alatt készülnek Cuij, Calea Regele Ferdinand 8.

Legelőszőbb bevásárlási forrás!

Anton Rosenzweig könyvkereskedő, Ciuj, Szécsen utca 37-38 (Saját ház) ערסטע רומאנישע פריס האנדלונג 30 év óta fennálló cég, ajánl a dusan teizeret Héber, Mirjam és ünepi imakönyveit מודוררים mindenféle fordításban. Selyem és gyapjn tale-szek, מודוררים gyári árakban. Postai rendelése-ket azonnal szállítok, meg nem felelőt vissza-veszek, kívánatra ingyen raptár és árjegyzék.

Gyönyörű művészi fényképeket

különleges nyomással készít Bályi Lajos, Monostor-ut 7. Prefektura mellett

Üvegcsiszolás!

Butor- és feli tükrök 2-8 mm. vastagságban, minden méretben és kivitelben, u. m. sarkos, ovál és barok. Finn-tükör 2 mm. vastag, eredeti táblakban és kivágva. Autó-üveg. Tükörjavítás Üveg rézbe foglalása mű-vezi kivitelben. Tükör és tükörüveg-raktár. — Helyített üveg.

„VENUS“ üvegcsiszoló és tükrőgyár, Frisdrich & Co. kőkereseti társaság, Sibiu. Scneidergasse No 4

Kalás kiszolgálás. Előnyös szállítás.

Precíziós fogaskerékek

készítése autókhoz és egyéb gépekhez garancia és olcsó ár mellett.

Szabó János

Cuij, Str. Jasi or (Nagyszamos) No 2.

Dr. Negrila-féle SZANATORIUM

sebészeti, nőgyógyászati és szülészeti betegek részére.

Szabad helyek esetéi más betegeket is felvesz, kivéve a ragályos és elmebetegeket

Dr. Negrila Valer, sebész-főorvos

Brasov, Fellegvársor 7. a. Telefon 740

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszerű közénél egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Álláskeresőknek 80% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

נייע ערפירונג
יענט ערשייען בייא

WEINSTEIN & FRIEDMANN
Verlags-Buchhandlung in CLUJ

"חומשים של נערים"
חומש רש"י תרגום פיר
יעדע וואסע סעפערטאט געבונדען
וויא איינע געוואהנליכעם שווארצעט מיט
שאנע גראסע ריינע בוכשטאבען געדרוקט
דעמאל פרייוו נור 5 לעי פער שטיק
ווי דער פערקויפער ווערדען געווכט!

Nősülés. 33 éves, művelt izraelita, jó pozícióban levő uriszer, német, francia, angol, v gy román nyelvt levelezést folytatna jó családból való erdélyi leánnyal, esetleg: nősülés céljából. Leveleket kér „Gentleman” alatt, Bucuresti, Casuta Postala 352.j 143

Jól számoló, jó írásu, némi üzleti gyakorlattal bíró megbízható zsidó leányt keresek kiszolgálásra tejcsarnokba. Etek, Str. Sutu (Viz-u.) 8. sz.

HUNWALD
Cluj, Str. Vlahuta (volt Belyai-u.) 8. Telefon 147

Üvegcsiszoló és táborgyár. Táblavég rakár és üvegezési vállalat. Hibás tákrók újrafoncsorozása 100%

Eladó 1 drb 24/480-as vasgerenda, 90 db 15/15-ös csontszinű fayence lap 1 drb, réz fest ka larnal, 50 drb. 1/2-es 1/4-es disztégl. Értekezni lehet Rákóczi-ut 19.

Eladó asztalos kézből két teti háló, egy antik asztal, négy darab szék. Elsőrendű munka, cím a kiadóban. 1441

Ha olcsón és előnyösen akarja beszerezni szükségletét ünnepi imakönyvekben és rituális cikkeken, un.

מירימון תפילין מוזות
מירימון תפילין מוזות
מירימון תפילין מוזות
מירימון תפילין מוזות
מירימון תפילין מוזות

SAFRUTH

zsidó könyvkereskedéshez, Cluj, Piata M. Viteazul 39., hol a legszolidabb kiszolgálásban fog részvenni. — Postai megrendelések a beérkezés napján pontosan eszközöltetnek.

Iker gyermekocsi, jó állapotban eladó. Cím a kiadóban.

Modern 3 vagy 4 szoba konyha, előszoba fürdőszobával kiadó 3 évre belvárosban. Cím a kiadóban. 1458

שוחט ובודק
kis családdal, elsőjére felvétetik. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével Neszbaum Adolf, Abrud címre küldendők. 1445

Palesztinában,

a Lomaan Akko akció keretében a létesítés előtt álló

Cur Salom

város területén vásárolt földterületből

eladnák 6—8 dunamot.

Érdeklődők irjanak „Uj Haza” jellegű a lap kiadóhivatata.

Személyszállító jól jövedelmező „Fia” autóbussz eladó. Értekezni Natch dohanytósda, Oradea-Gen. Moseiu 3. 1442

Sajtkészítők

figyelmébe. A legkiválóbb sajt a **schweizeri** tejjel készült. Hatásos, nem romlandó készítmény. Egger & Co R-T. vegyészeti gyár, Cluj

Mindenféle fordítások angol, francia, német, román és magyar nyelven (levelek, kérvények, szépirodalmi, tudományos, közgazdasági cikkek, prospectusok stb.) Irógéppel való másolások és sokszorosítások gyorsan, pontosan készülnék. Félvétel Dr. Mandel, Str. Rafta (v. Kötő-u.) 3.

Lágyolmot és vörösréz hulladékot vezek. Címet a kiadóba kérek. 380

Sürgősen kiadó üzlet-helyiség, legforgalmasabb helyen Értekezni háztulajdonossal Széchenyitér 29. 1393

Ha olcsón és jól akar főzni, vegyen dr. Szentpéterinó-féle szakácskönyvet, amely az összes zöldségfélék és gyümölcsök befőzés módját, továbbá a legkülönbözőbb ételek gazdaságos előállítás módját tartalmazza, eddig már 25,000 péld. van forgalomban. Kapható az UJ KELET könyvostályában és Füssy J. könyvkiadónál, Tordán.

Telefon: 2-28, 10-47

SZÉP NYOMTATVÁNY
A LEGJOBB REKLÁM

Kadima-nyomda

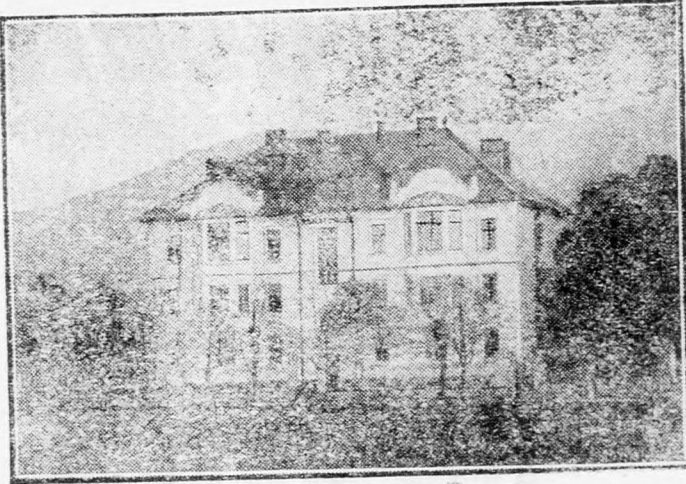
Cluj, Strada Baron L. Pop No. 10

Készülnek

Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, zárszámadások és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészi kivitelű levélpapírok, báli és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.

Kérjen ajánlatot

Erdély legmodernebb betűanyagga felszerelt nyomdája

Dr. LEONHARDT és Dr. FLECHTENMACHER **SZANATORIUMA** BRASSÓ—BRASOV

Kut utca 42 e, Telefon 150 szám.

Ujjonnan épült modern gyógyintézet, melyben elsősorban sebészeti, nőgyógyászati és szülészeti betegek fogadtatnak, de ragályos és elmebetegek kivételével mindenféle más beteg is. A szanatórium a főpályaudvartól néhány perc alatt elérhető.

Modern sebészeti felszerelés külön aszeptikus és szeptikus műtőtermekkel. Röntgenintézet (étvilágítás, fényképezés, kezlés). Modern villanykezelés a legújabb gépekkel (Diathermia, Kvarc- és Solluxlámpa, villanymassze, Galvanisatio, Faradisatio, villanyhőfürdő, endoskópia, stb.). Lift. Elsőrendű ellátás. Három betegosztály. Szépenyelték kedvezményes árak. A betegek az állomástól és a városból a szanatóriumba való szállítást az intézet vállalja. Vezető orvosok és tulajdonosok:

Dr. Leonhardt János a segesvári közokmány volt igazgató sebész-fővosa.

ifj. dr. Flechtenmacher Károly volt klinikai tanársegéd és volt brassói sebészeti szanatóriumának vezető orvosa.

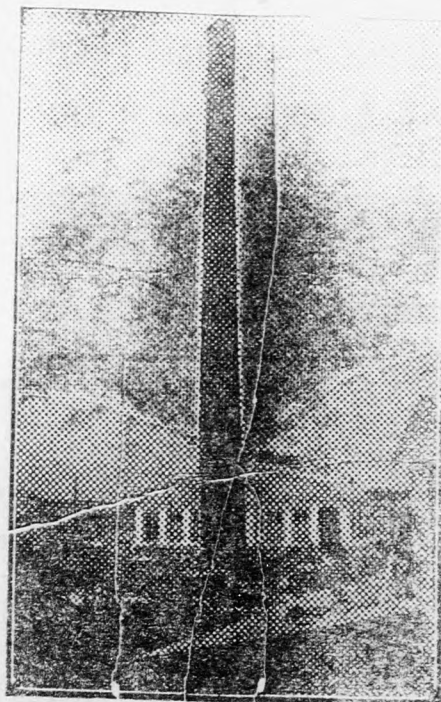
A constantai községi játékkaszinó megnyitása.

Brasserie étterem. - Danzing speciális Jazz-Banddal.

A Terrazon elsőrendű ételneműek szolgáltatnak fel. — Frieda Lopez urhölgy vezetése mellett klasszikus zenekar.

Hotel Restaurant Palace

Elsőrangú és egyedüli a maga nemében. G. Finochi ur vezetése mellett.

EGGENBERGER

építési vállalat Brasov
Weisz Mihály-utca No 15.

Gyárkérmény építés, gőzkazán be-falazás, gépek alapozása, mindenféle

betonmunkák

kivitele, kemencék gyártelepek részére, saját szerkezetű szab. füstemésztők építése. Magas építés.

Telefon 7-37.

Erteszt. eg...
alvatal és nyo...
Köfőzvár, St...
Pop (Brassay-ut...
Telefon:
ark. és kiadó:
977, 22c 28
H. Sz. —

szám ára pály...
és vidéken is
karsztben —

1926 július 27

Tehát mégsem amikor a felzgat railleal karöltve és meg akarták egynapos kormán gon: Londonban Moszkvában és I emberek: „Ez az kezik a diktatur vették, hogy job kezni, erősen fas várakozás ellenér a diktatura s a demokrácia — a szörnyü válsá történt annak, a szélsőségek egyed ség kormánya a cialisták kivételé képviselői helyet személyi ellentét távolságait hozta mányában. A pa kevés hasonló j pártok csak a le hajlandók a mag pontjait az álla alárendelni.

A világhábor gliában és Franc mányot, de még nagy távolságoka francia kormány kes: Poincaré m Briand mellett B Sarraut, Marin baloldali radikáli harcos szószólói viselői mellett a montán szószólói amikor a polgári csegni, ropogni épületet s az örd hogy megmentsé caré kormányána a kapitalista ga akarja megmenté zete nincsen és terjedhet tovább részletkérdésekbe caré igénybe vet zésénél, az e pü Egy bizonyos, felhatalmazásoka amelyet minden kap, mert hieze hogy érdekel a által megfelelően

Hogy aztán mány e messzán és hol találkozib a gyógyulás u j látja — a Poin lehető legmessze a tőkét, az való pillanatban talá felséletet adni. M ugy a jobbolda vannak szánya közös kabinet engedményeket lási terv létrejö a szociálisták is, hogy ez a korm akarja szanálni szünetet parac tal szemben sen nek. Mert véger